

Slovenské farmárske, družstvo radí

Čo prinesie vstup investora, ako sa stanovuje cena, ako pomôcť družstvám?

Ak chce družstvo umožniť vstup investora do podniku, ako má postupovať?

V prípade, že má záujem o vstup investora do družstva, je najvhodnejšie obrátiť sa na skúseného odborného konzultanta. Ten bude celý takýto vstup manažovať, nakoľko ide o veľmi zložitý právny postup. Vyžaduje si množstvo právnych úkonov.

V minulosti sme boli svedkami prípadov, kedy sa podniky obracali na rôzne subjekty s ponukou podielu v družstve za pomoc pri skupovaní DPL. Väčšinou sa skončila takáto spolupráca s negatívnym výsledkom. Totiž investori z iných odvetví mali iné predstavy, nevedeli, ako to v skutočnosti funguje v poľnohospodárskej prvovýrobe. Družstvo nie je akciovou spoločnosťou a ten, kto do neho vstupuje, to musí mať na zreteli.

Ako sa teda určuje cena za tento podiel, respektíve za podiel, ktorý investor získa?

Na stanovenie ceny je vyvinutá špeciálna ohodnocovacia metóda tržnej ceny poľnohospodárskeho pod-

Vstup správneho investora dokáže priniesť podniku prosperitu.

visia s poľnohospodárskou prvovýrobou, ako sú napríklad bioplynové stanice, či rôzne stavby.

Aké sú nástrahy pre poľnohospodárske podniky, resp. v akých prípadoch môže mať vstup investora do podniku negatívne pozadie?

V situácii, kedy je družstvo v druhotnej platobnej

Nie je to výnimočné. Je to momentálna situácia na slovenskom trhu, ktorá sa za niekoľko rokov u nás vyvinula. Aj v západných európskych krajinách je to tak, že silnejší a väčší pohlcujú slabších a menších. Dôležité ale je, ako to tí silnejší myslia, aký majú úmysel s daným podnikom. Ak ho chcú zveladiť, nie je dôvod na paniku a strach z toho, že

a ekonomický audit, následne rokovania medzi stranami a v poslednom rade realizácia vstupu investora do družstva.

Aké výhody prináša vstup investora do poľnohospodárskeho družstva?

Okrem financií a očakávanej stability by to mal byť rozvoj pod kvalitným tímom manažérov. Avšak takých, ktorí sú zaangažovaní v tomto odvetví. To poľnohospodársky segment jednoznačne vyžaduje – rozumieť mu a robiť ho s oduševnením a platí to aj pre manažérov. Ak to tak nie je, môžu nastať problémy.

Aj Slovenské farmárske, družstvo vstupuje do poľnohospodárskych podnikov ako investor. Čo im dá, ako ich skvalitní?

Nájdu sa aj kvázi investori. Ak však chce serióznym investor podnik zveladiť, nie je dôvod na paniku. Družstvo bude súčasťou fungujúceho systému riadeného kvalifikovaným skúseným manažmentom.

s konkurenciou na trhu, poľnohospodársku výrobu nevynímajúc.

Dá sa pomôcť aj družstvám, ktoré sú v naozaj zlej situácii?

Určite áno. Realizáciou unikátnych právnych postupov, správne nastaveným krízovým riadením, prílevom financií. Tak sa dá postupne zastabilizovať situácia.

Ešte stále sa obchoduje s družstevnými podielnickými listami. Skupovať ich môžu rôzne subjekty, väčšinou rozhoduje cena. Družstvá sa stále môžu dostať do nepríjemnej situácie, kedy ich DPL skupujú kvázi in-

aký má význam v rámci podniku vlastníť väčšinu podielnických listov (napr. 51 percent) emitovaných družstvom?

Dotyčný má len väčšiu kontrolnú a hlasovaciu pozíciu pri riadení družstva. Nemá však absolútne právo tvrdiť, že je jeho majoritným vlastníkom. Avšak uvedené platí len do momentu, ak platná právna úprava s DPL spája aj hlasovacie práva.

Ako má poľnohospodársky podnik čo najrozumnejšie nakladať s DPL?

Najlepšou cestou je premeniť ich na ďalšie členské vklady alebo majetkovú účasť, čo je väčšou istotou do budúcnosti. Totiž členské vklady majú takú históriu ako družstvá samotné. Existujú už 170 rokov a ustanovenie o nich obsahujú aj európske právne normy. Podielnické listy sú svetovým unikátom a štát ich môže kedykoľvek zrušiť. Členské vklady sú omnoho väčšou istotou.

Nesie premena DPL na ďalšie členské vklady nejaké riziko?

Áno. Ak niekto kúpil DPL za 10 alebo 15 percent ich menovitej hodnoty, do základného imania

družstva sa vkladá plná menovitá hodnota DPL a protihodnotou môže byť ďalší členský vklad vo výške celej menovitej hodnoty.

Konkrétne povedzme, že menovitá hodnota DPL je 50 tisíc eur a niekto ich kúpil za 10 percent tejto hodnoty. Premení ich na ďalší členský vklad vo výške plnej menovitej hodnoty. Rozdiel medzi investíciou do kúpy DPL a hodnotou ďalšieho členského vkladu je 45-tisíc eur.

Slovenské farmárske, družstvo úspešne združuje viacero agropodnikov.

niku a tým pádom a jeho čiastkového podielu. Metóda zohľadňuje všetky špecifiká segmentu a špecifiká vývoja neštandardných posledných 20 rokov v SR poľnohospodárstve. Preto je hodnota rátna ako priemer likvidácie, dvoch druhov porovnávacích metód a podnikateľskej metódy.

Týchto viacero pohľadov eliminuje nedostatky používaných jednoduchých metód. Tieto sa mylne pozerali na hodnotu podniku napríklad cez zostatkovú cenu majetku, ktorý však nemusel vôbec prinášať zisk. Alebo dokonca cez systém, že podnik má cenu päťnásobku jeho dotácií.

Tak isto sa špecificky pozerali na podnikateľské aktivity, ktoré priamo nesú-

neschopnosti a k slovu sa hlásia odberatelia alebo dodávatelia, resp. chcú družstvu „pomôcť“ a navrhujú spoluprácu vo forme vstupu do podniku, je potrebné si položiť otázku, či toto nie je ich zámerom a cieľom od začiatku. Či preto družstvo odberateľ netlačí do nízkych nákupných cien, že sa pozerá o niekoľko krokov dopredu a má premyslené, kam chce daný podnik dostať. Taký investor pokojne zlikviduje výrobu, ktorá je v danom podniku 30 rokov kľúčová a s ním historicky spätá, lebo sa im to proste nehodí.

Je takáto situácia bežná v slovenskom prvovýrobnom poľnohospodárskom odvetví?

bude družstvo súčasťou fungujúceho systému riadeného kvalifikovaným skúseným manažmentom.

Ak je družstvo postavené pred situáciou, že sa môže oddzišť vstupom veriteľa do družstva, čo si má preveriť, resp. ako sa má k tomu postaviť?

Vstup finančného investora môže družstvu pomôcť aj po finančnej stránke. Určite je ale nevyhnutné dobre si premyslieť každý takýto krok. Aj vrátane prevencia si obchodnej minulosti a bezúhonnosti investora. Tiež je veľmi dôležité sa predtým, ako k tomu dôjde, poradiť s odborníkmi, nakoľko ide o zložitý právny postup. Spravidla takémuto vstupu predchádza právny

Vstup investora spravidla znamená prílev nových financií.

Máme veľmi silný kvalifikovaný manažérsky tím, ktorý družstvá manažuje. Naša spoločnosť má viac ako 10 TOP manažérov z rôznych pozícií a segmentov, ktorí majú skúsenosti z domova i zahraničia. Takýto tím pomáha každému podniku zdolávať nové výzvy. A v neposlednom rade je to finančné zázemie. Platí, že väčší hráči sú silnejší aj v boji

vestori. Prečo by malo byť družstvo najlepšou voľbou na predaj podielnických listov?

DPL, ktoré kúpi družstvo, teda ich emitent, zo zákona zaniknú. Družstvo už s nimi nemôže viac nakladať. Je to však pre podnik bezpečné riešenie, aj keď nemusí byť pre obe strany – predávajúceho a kupujúceho, vždy najvhodnejšie.

Podľa daňových noriem to môže byť výnos, ktorý zrejme podlieha zdaneniu. Preto by bolo vhodnejšie získať ďalší členský vklad vo výške rovnajúcej sa cene, za ktorú DPL kúpil a zvyšok vložiť ako ďalšiu majetkovú účasť, ktorá môže predstavovať niečo podobné ako ážio pri akciách v akciovej spoločnosti.